

TYSVÆR VINDPARK AS
c/o RES Renewable Norden AB, Lilla Bommen 1

Vår dato: 22.02.2022

Vår ref.: 201605117-630

Deres ref.:

Vedtak om delvis stans og retting og varsel om tvangsmulkt – Støy fra vindturbiner i Tysvær vindkraftverk -Tysvær Vindpark AS, Tysvær kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) pålegger Tysvær Vindpark AS (TVAS) stans av vindturbinene T1, T2, T3, T7 og T10 på kvelds- og nattestid (kl.19:00-07:00). Turbinene skal være avstengt inntil det er dokumentert at avvikende støy ikke forekommer for støyreduisert modus (P3200).

NVE varslar vidare om at vi vil vurderer å treffe vedtak om tvangsmulkt dersom vedtaket om stans og retting ikke blir etterfulgt innen 22.02.2022.

Vedtak

NVE pålegger Tysvær Vindpark AS følgende:

- stans av vindturbinene T1, T2, T3, T7 og T10 på kvelds- og nattestid (19:00-07:00) inntil det kan dokumenteres at avvikende støy (tonalitet) ikke forekommer for støyreduisert modus (P3200). Dersom det for hver enkelt turbin kan verifiseres at den nye driftsmodusen (P3200) har hatt ønsket effekt, kan turbinene fortløpende settes i drift kveld og natt (kl.19:00-07:00) i denne modusen. Dokumentasjon må forelegges NVE.
- å drifte vindturbinene T1, T2, T3, T7 og T10 i ny støyreduisert modus (P3200) på dagtid (07:00-19:00) inntil det kan dokumenteres at avvikende støy (tonalitet) ikke forekommer i tidligere godkjent regime for støyreduisert drift¹ eller tilsvarende. Dokumentasjon må forelegges NVE.
- NVE kan pålegge målinger dersom NVE ikke finner innsendt dokumentasjon tilstrekkelig eller dersom NVE mener det er behov for å få målingene verifisert av en uavhengig part.

---

¹ NVE ref.: 201605117-279

Vedtaket har hjemmel i energiloven § 10-1 første ledd første punktum.

Varsel om tvangsmulkt

Dersom vedtaket om stans og retting ikke blir etterfulgt, varsler NVE at vi vil vurdere å treffe vedtak om tvangsmulkt.

Vedtaket vil ha hjemmel i energiloven § 10-3, første ledd.

NVE vil fastsette størrelsen på tvangsmulkten skjønnsmessig.

Frist for uttalelse

Dere kan uttale dere til dette varselet innen 22.02.2022. Det er særlig viktig at dere korrigerer/supplerer faktiske opplysninger som gjelder saken. Dersom uttalelsen ikke er kommet til NVE innen fristen, vil NVE legge til grunn de opplysninger vi har i saken.

Sakens bakgrunn

NVE er kjent med at konsesjonær har gjort egne undersøkelser knyttet til støy under prøvedriften av anlegget og funnet uønskede lydfrekvenser fra vindturbinene. Konsesjonær har sammen med turbinleverandør gjennomført ytterligere feilsøking, testing og målinger.

I brev av 13.01.2022 søkte Tysvær Vindpark AS (TVAS) NVE om å midlertidig avvike fra godkjent driftsregime for å kunne drive ytterligere feilsøking samtidig som de reduserte uønsket støy for beboere i testperioden. I vedtak av 19.01.2022² ga NVE TVAS midlertidig tillatelse til å fravike godkjent regime for støyreduisert drift. Tillatelsen var gyldig fra 19.01.2022 til 16.02.2022.

TVAS oversendte NVE oppdatert informasjon i brev av 16.02.2022. I brevet viser de til at de har innført midlertidige endringer på driftsmodusen (modus 2), som de mener tidligere har hatt det største bidraget til støyen som naboer av vindparken har opplevd. T1, T2 og T7 har fått blitt oppdatert med ny midlertidig støyreduert modus (M2P3550). Ny modus innebærer reduksjon av maksimal effekt og dermed også en reduksjon av det totale støybilde. Det vises til tabell 1.

TVAS skriver videre at de i tillegg har klart å identifisere andre problematiske turbiner som bidrar til uønsket støy. Dette gjelder T3 og T10, i tillegg til de ovennevnte turbinene. TVAS har derfor som en midlertidig løsning implementert en egen kvelds- og nattmodus (P3700) for vindturbinene T3 og T10 inntil en permanent løsning foreligger. Det vises til tabell 1.

---

² NVE ref. 201605117-589

	07:00-19:00	19:00-23:00	23:00-07:00
T01	M2P3550	M2P3550	6
T02	M2P3550	M2P3550	M2P3550
T03	1	P3700	P3700
T04	1	1	1
T05	1	1	1
T06	1	1	1
T07	M2P3550	M2P3550	M2P3550
T08	1	1	1
T09	1	1	1
T10	1	P3700	P3700
T11	1	1	1

Tabell 1. Driftsregime for Tysvær vindkraftverk med midlertidig endringer slik TVAS presenterer i epost 16.02.2022.

I brevet viser konsesjonær til at nattmodus for T3 og T10 (P3700) også innebærer en redusert maksimal effekt, og dermed reduksjon av det totale støybilde. De skriver videre at turbinleverandøren Siemens Gamesa (SG) vil fortsette å utvikle den permanente løsningen med mål om å fjerne den lavfrekvente støyen helt. De har ikke oppgitt hvor lang tid det vil ta før en slik løsning foreligger.

Varsel om stans og retting

Med bakgrunn i brev av 16.02.2022 registrerer NVE at det fortsatt er et problem med avvikende støy fra vindkraftverket. Etter NVEs vurdering har feilsøking og forsøk på å løse problemet pågått over lang tid. NVE anser prøvedriften av anlegget som ferdig, og at problemet knyttet til støy nå er å regne for avvik. Med bakgrunn i dette mener NVE det er viktig å ta hensyn til naboer, samtidig som det er nødvendig å fortsette feilsøking for å kunne løse problemet.

NVE varslet konsesjonær i brev av 18.02.2022³, om at vi vil vurdere å treffe vedtak om retting og stans av vindturbinene (T1, T2, T3, T7 og T10) kvelds- og nattestid (kl.19:00-07:00) i Tysvær vindkraftverk, dersom avvikende støy fra vindturbinene ikke opphørte innen 21.02.2022. Konsesjonær fikk frist til å uttale seg til varselet innen 21.02.2022, kl.1600.

Konsesjonærs uttalelse til varsel om stans og retting

TVAS uttalte seg til varselet i brev av 21.02.2022. De skriver at siste oppdatering fra undersøkelsene SG har gjort kan følgende slås fast:

- Det er stadfestet gjennom målinger at T2 og T10 har avvikende støy (tonalitet) i området over 3.5 MW. Dette sammenfaller med drift i modus 1 og 2 for turbinen og kan forklare enkelte observasjoner mottatt fra naboer siste uka.

³ NVE ref. 201605117-625

- Det er utviklet en ny modus som adresserer problemet for T2 og T10. Denne modusen innebærer drift på maksimalt 12 omdreininger per minutt og maks effekt på 3.2 MW for å sikre at de ikke opererer i området der tonaliteten oppstår.
- SG har ikke observert tilsvarende tonalitet for T3, T7 og T1 gjennom lytting. Derfor er det heller ikke gjennomført målinger av disse turbinene.

Med bakgrunn i dette, og fordi det ikke er dokumentert med målinger at avvikende støy (tonalitet) ikke er til stede for T3, T7 og T1 har TVAS besluttet å sette alle de fem turbinene i den nyutviklede reduserte modusen (P3200). TVAS skriver at de sammen med SG, i løpet av ettermiddagen og kvelden (21.02.2022) og de nærmeste dagene vil verifisere om den nye modusen har ønsket effekt.

Videre skriver TVAS at om T3, T7 og T1 ikke har de samme problemene som T2 og T10, er planen å tilbakeføre disse til normal drift de kommende ukene, kombinert med tester på dagtid for å verifisere at tonaliteten ikke er til stede for disse turbinene.

Det skal fortsatt gjøres analyser av T2 og T10 for å finne årsaken til tonaliteten, og disse vil driftes i redusert modus frem til løsning er på plass.

NVEs vurdering

Vi registrerer at TVAS siden forrige oppdatering 16.02.2022 har gjort nye målinger og har stadfestet når det oppstår avvikende støy (tonalitet) fra T2 og T10. Det er utviklet en ny driftsmodus (P3200) for disse turbinene som ifølge TVAS fjerner problemet med tonalitet. Denne modusen innebærer drift på maks 3.2 MW. TVAS har informert om at turbinene ble satt i denne modusen ettermiddagen 21.02.2022.

For de øvrige turbinene, T3, T7 og T1 som tidligere har hatt problemer med tonalitet, har ikke SG observert tilsvarende tonalitet ved lytting siste tiden. Det er derfor ikke gjort målinger. Siden tonalitet ikke er utelukket ved målinger, valgte TVAS også å sette disse turbinene i den nye reduserte driftsmodusen (P3200) ettermiddagen 21.02.2022.

NVE registrerer at det foreløpig ikke er verifisert om den nye driftsmodusen (P3200) har fjernet problemet med tonalitet. Dette ønsker TVAS å gjøre de nærmeste dagene og ukene. Vi vurderer derfor at det fortsatt er usikkerhet knyttet til effekten av de nye tiltakene og at dette må verifiseres med målinger før man kan konstatere avvikende støy ikke forekommer for ny driftsmodus (P3200). Ut fra dette mener vi at det ikke er uforholdsmessig å pålegge delvis stans.

NVE pålegger derfor stans av de mest problematiske vindturbinene (T1, T2, T3, T7 og T10) kvelds- og nattestid (19:00-07:00). Dersom det for hver enkelt turbin kan verifiseres at den nye driftsmodusen (P3200) har hatt ønsket effekt kan turbinene fortløpende settes i drift kveld og natt (kl.19:00-07:00) i denne modusen. Dokumentasjon må forelegges NVE.

Før de nevnte vindturbinene kan settes i godkjent driftsmodus, i henhold til vedtak av 09.07.2020, eller tilsvarende, skal de driftes i ny redusert støymodus (P3200) inntil det kan verifiseres og dokumenteres av avvikende støy ikke forekommer.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Mikkel Andreas Jørnsøn Kvasnes
seniorrådgiver

Godkjent av Anne Johanne Kråkenes
seksjonssjef

Anne Rogstad
fungerende direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

TYSVÆR VINDPARK AS

Kopimottakerliste:

Einar Heskja
Emly Årvik
Statsforvaltaren i Rogaland
Gunn Julie Waage
Halvor Urrang Simonsen
Hildegunn Hervik Flengstad
Lillian Bakke
Liv Dommersnes Hervik
Motvind sørvest
Olje- og energidepartementet
RUNE HERVIK
Rune Hervik
Rune Skjærbekk
Silje Larsen
Sissel Beathe Romseland Wahlberg
Stian André Dommersnes
Terje Reimers

Tone Hettervik
Trond Kallekødt
Tysvær kommune
Veronika Ullvang Tollaksen

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.